

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Obete Trestného Činu](#) > [Práva Obetí – Podľa Krajín](#) > 1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu

1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu

Aké informácie môžem získať od príslušných orgánov (napr. polícia, prokuratúra) po tom, ako dôjde k trestnému činu, ale ešte pred tým, ako trestný čin oznámim?

Polícia alebo prokuratúra bezodkladne informujú obeť v súlade s článkom 3 ods. 7 Trestného poriadku v jazyku, ktorému rozumejú, o:

- druhu podpory, ktorú môžu získať, a o tom, kto ju poskytuje, prípadne aj o základných informáciách o prístupe k lekárskej starostlivosti, akejkoľvek odbornej podpore vrátane psychologickej podpory a o náhradnom ubytovaní,
- postupoch týkajúcich sa podania oznámení, pokiaľ ide o trestný čin, a o ich postavení v súvislosti s týmito postupmi,
- tom, ako a za akých podmienok môžu získať ochranu,
- tom, ako a za akých podmienok môžu získať prístup k službám advokátom a právnemu poradenstvu za podmienok stanovených zákonom a o inom druhu poradenstva,
- tom, ako a za akých podmienok môžu získať náhradu škody,
- tom, ako a za akých podmienok môžu uplatniť právo na tlmočenie a preklad,
- dostupných postupoch na podávanie sťažností v prípadoch, ak nie sú dodržané ich práva,
- kontaktných údajoch na komunikáciu v súvislosti s ich vecou,
- možnostiach liečby a restoratívnej justícii,
- tom, ako a za akých podmienok je možné uhradiť výdavky, ktoré vznikli v dôsledku ich účasti na trestnom konaní,
- ich práve na individuálne posúdenie službou na podporu obetí, aby sa overila potreba osobitného vybavovania na zabránenie sekundárnej viktimizácii,
- v závislosti od ich potrieb sa obeť poskytnú ďalšie podrobné údaje podľa potreby v každom štádiu konania,
- ich práve byť sprevádzaný osobou podľa vlastného výberu, ak v dôsledku vplyvu trestného činu vyžadujú pomoc, aby rozumeli alebo aby im bolo rozumieť.

Okrem toho služba právneho prijatia a informačná služba, služba na podporu obetí ústrednej služby sociálnej pomoci a ministerstvo spravodlivosti takisto poskytujú pomoc a poradenstvo.

Nežijem v krajine EÚ, v ktorej došlo k spáchaniu trestného činu (občania EÚ a občania z krajín mimo EÚ). Ako sú chránené moje práva?

Ak sa obeťmi stali cudzinci (európski občania a štátni príslušníci tretích krajín), môžu využiť uvedené práva a informujú sa o tom, ako uplatniť svoje práva, ak bývajú v inom členskom štáte EÚ, t. j. ich právo podať oznámenie luxemburským policajným orgánom.

Ak oznámim trestný čin, aké informácie získam?

Obeť majú právo najmä:

- byť automaticky informované, ak sa ich vec uzavrie, a o dôvodoch, prečo sa uzavrela,
- na požiadanie byť informované, že ich vec je predmetom súdneho vyšetrovania,
- na požiadanie byť informované o priebehu trestného konania,

- byť automaticky informované prostredníctvom prokuratúry o dni pojednávania, na ktorom sa bude ich vec prejednávať,
- na požiadanie získať informácie o každom právoplatnom rozsudku v trestnom stíhaní.

Mám nárok na bezplatné tlmočnicke alebo prekladateľské služby (keď sa obrátim na políciu alebo na iné orgány alebo počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Ako obeť či poškodení, ktorí nehovoria alebo nerozumejú jazyku konania, majú obeť právo na bezplatnú pomoc tlmočníka v jazyku, ktorému rozumejú, a právo na bezplatný preklad všetkých dokumentov, ktoré sa im oznámia alebo doručia, alebo dokumentov, ku ktorým majú právo prístupu.

Ako príslušné orgány zabezpečia, aby sa so mnou zrozumiteľne komunikovalo (v prípade detí alebo osôb so zdravotným postihnutím)?

Ak obeť nehovoria alebo nerozumejú jazyku konania, majú právo na bezplatnú pomoc tlmočníka. Ak majú obeť poruchu reči alebo sluchu, poskytne im pomoc tlmočník posunkového jazyka alebo akákoľvek kvalifikovaná osoba, ktorá hovorí jazykom alebo používa metódu či zariadenie umožňujúce komunikáciu s obeťami.

Ak sú obeťami deti, majú právo byť sprevádzané zákonným zástupcom alebo osobou podľa vlastného výberu.

Služby na podporu obetí

Kto poskytuje podporu pre obeť?

Obeť majú právo na pomoc niekoľkých služieb na podporu obetí. Pomoc poskytuje štát prostredníctvom ústrednej služby pomoci prokuratúry, ktorá obeť prijme a poskytne jej bezplatnú sociálnu, psychologickú a právnu podporu. Existujú aj mimovládne organizácie, ktoré poskytujú pomoc obeťiam v prípade, ak je obeťou násilia žena alebo dieťa, zraniteľná osoba atď.

Bude ma polícia o podpore pre obeť automaticky informovať?

Povinnosťou polície je informovať obeť o ich právach a snažiť sa konať ako sprostredkovateľ pre združenia na podporu obetí. Polícia systematicky a povinne poskytuje informačnú brožúru s názvom „*Informácie a pomoc pre obeť*“ (<http://www.police.public.lu/fr/aide-victimes/flyer-aide-victime-fr.pdf>) dostupnú v luxemburčine, francúzštine, nemčine, angličtine a portugalčine a informačný hárok „*Infodroit*“ (<http://www.police.public.lu/fr/aide-victimes/infodroit-victime.pdf>).

Ako je chránené moje súkromie?

Súkromie obetí je chránené luxemburskou ústavou. V článku 11 ods. 3 sa uvádza, že „*štát zaručuje ochranu súkromia okrem výnimiek stanovených zákonom*“.

Polícia a justičný systém majú okrem iného povinnosť poskytnúť obeťiam ochranu v prípade ohrozenia alebo aktu pomsty spáchaného páchatelom. Táto ochrana by mala byť k dispozícii od začiatku vyšetrovania a počas celého jeho trvania. Obeť majú takisto právo byť chránené pred všetkými zásahmi do ich súkromného života a v každom prípade bezprostredne po spáchaní trestného činu.

Musím trestný čin oznámiť ešte pred tým, ako získam podporu pre obeť?

Služba pomoci pre obeť je určená pre všetky obeť (deti, mladistvých a dospelých), ktoré utrpeli fyzickú a/alebo psychickú ujmu v dôsledku trestného činu. Tím poskytuje psychologické a psychoterapeutické poradenstvo a informuje obeť o ich právach a môže ich sprevádzať počas súdneho konania. Služba takisto poskytuje skupinovú terapiu pre obeť domáceho násilia. Služba poskytuje aj služby pre všetkých, ktorí vzhľadom na svoj vzťah k obeť museli zdieľať ich utrpenie, alebo svedkom trestných činov. Dotknutí jednotlivci nie sú povinní podať oznámenie, aby mali prístup k službe pomoci pre obeť.

Osobná ochrana v prípade, že som v nebezpečenstve

Aké druhy ochrany sú k dispozícii?

Držanie obvineného vo vyšetrovacej väzbe

- v prípade, ak za trestný čin možno uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej dva roky,
- ak existuje riziko recidívy obvineného,
- ak existuje riziko jeho úteku.

Kto mi môže poskytnúť ochranu?

Obete chráni luxemburská polícia.

Môže niekto posúdiť moju vec a zistiť, či mi zo strany páchatel'a hrozí ďalšie nebezpečenstvo?

Pri rozhodovaní o prípadnej vyšetrovacej väzbe páchatel'a sa zohľadňujú rôzne faktory.

Aká ochrana sa môže poskytnúť veľmi zraniteľným obetiam?

V zmysle článku 48 ods. 1 Trestného poriadku sa detským obetiam poskytuje táto ochrana:

- Zvukový záznam alebo videozáznam z vypočutia svedka alebo každého dieťaťa sa môže vyhotoviť so súhlasom štátneho prokurátora.
- Záznamy sa vyhotovia po získaní súhlasu svedkov alebo detí, ak majú potrebný úsudok, v opačnom prípade súhlasu zákonného zástupcu dieťaťa. Ak existuje riziko riadne preukázaného konfliktu záujmov medzi zákonným zástupcom dieťaťa a dieťaťom, záznam sa môže vyhotoviť iba so súhlasom kolízneho opatrovníka (*administrateur ad hoc*), ak bol ustanovený pre dieťa, alebo ak opatrovník nebol ustanovený, tak len s výslovným a riadne odôvodneným povolením prokurátora.
- Odchylné od uvedeného, ak je dieťa obeťou trestných činov uvedených v článkoch 354 až 360, 364, 365, 372 až 379, článku 382 ods. 1 a článku 382 ods. 2, článkoch 385, 393, 394, 397, 398 až 405, článku 410 ods. 1, článku 410 ods. 2 alebo článku 442 ods. 1 Trestného zákonníka alebo ak je dieťa svedkom trestných činov uvedených v článkoch 393 až 397 alebo 400 až 401a Trestného zákonníka, záznam sa musí vyhotoviť spôsobom uvedeným v odseku 1 okrem prípadu, ak dieťa alebo jeho zákonný zástupca alebo prípadne kolízny opatrovník namietajú vyhotovenie takéhoto záznamu a prokurátor rozhodne, že nie je potrebné vyhotoviť záznam.
- Záznam slúži ako dôkaz. Originál sa zapečatí. Zostaví sa súpis kópií a vložia sa do spisu. Záznamy môžu bez ich premiestnenia počúvať alebo pozerať účastníci a znalec s povolením prokurátora a na ním určenom mieste.
- Každé dieťa uvedené v odseku 3 má právo byť na pojednávaní sprevádzané dospelou osobou podľa vlastného výberu, pokiaľ štátny prokurátor nerozhodne inak odôvodneným rozhodnutím o dotknutej osobe v záujme dieťaťa alebo zistenia pravdy.

Obetiam obchodovania s ľuďmi alebo domáceho násillia sa za určitých podmienok poskytne osobitná ochrana.

Som dieťa – mám nejaké osobitné práva?

Obete, ktoré sú deťmi, majú niekoľko ďalších práv:

- premlčacia lehota, t. j. obdobie, po uplynutí ktorého sa trestné činy už nemôžu trestne stíhať a ktoré nezačne plynúť až do dňa, keď obeť dovŕši vek 18 rokov v prípade trestných činov spáchaných proti obeti, ako napríklad sexuálny útok, znásilnenie a obchodovanie s ľuďmi, sexuálne vykorisťovanie, zabitie, útok a ublíženie na zdraví, zneužívanie a podávanie drog,
- vymenovanie osobitného zástupcu nazývaného *administrateur ad hoc* (kolízny opatrovník) štátnym prokurátorom alebo vyšetrojúcim sudcom, ak ich záujmy nie sú riadne chránené aspoň jedným z ich zákonných zástupcov. Tento osobitný zástupca chráni záujmy obete a vykonáva jej práva ako poškodeného,
- byť informovaný o začatí trestného konania a právo na podanie občianskoprávnej žaloby prostredníctvom svojho zákonného zástupcu alebo kolízneho opatrovníka,

- vyhotoviť videozáznam alebo zvukový záznam z ich vypočúvania, aby sa zabránilo traumatizovaniu tým, že sa vyhlásenia musia niekoľkokrát opakovať v priebehu konania s povolením štátneho prokurátora a po získaní súhlasu obetí alebo ich zákonných zástupcov alebo kolíznych opatrovníkov. Vyhotovovanie záznamu je povinné pri trestných činoch sexuálneho útoku a znásilnenia, prostitúcie, vykorisťovania a obchodovania s ľuďmi, vraždy, dobrovoľného zabitia, útoku a ublíženia na zdraví, pokiaľ z dôvodu vznesenia námietky obeťou alebo jeho zástupcom prokurátor nerozhodne, že sa záznam nevyhotoví,
- byť sprevádzaný na pojednávaní svojim zákonným zástupcom alebo osobou podľa vlastného výberu.

Môj rodinný príslušník zomrel v dôsledku trestného činu – aké sú moje práva?

Každý, koho príbuzný zomrel v dôsledku trestného činu a kto tvrdí, že utrpel ujmu, má právo sa sťažovať podaním občianskoprávnej žaloby príslušnému vyšetrojúcemu sudcovi.

V tomto prípade majú právo najmä:

- uplatniť si náhradu škody voči obvinenému,
- zúčastniť sa na vyšetrovaní vedenom vyšetrojúcim sudcom,
- požiadať vyšetrojúceho sudcu, aby nariadil ďalšie vyšetrovanie,
- podať opravný prostriedok komore súdu proti niektorým vyšetrovaniam, ktoré majú vplyv na ich občianske záujmy,
- byť vypočúvaní len vtedy, ak si to želajú,
- stretnúť sa osobne s obvineným v prípade potreby,
- mať prístup k spisu v kancelárii vyšetrojúceho sudcu po prvom výsluchu obvineného a deň pred každým vyšetrovaním, pre ktoré je nevyhnutná právna pomoc,
- požiadať vyšetrojúceho sudcu o kópiu spisu po ukončení vyšetrovania,
- požiadať o znalecký posudok, vypočutie svedkov a vrátenie zaistených predmetov,
- zúčastniť sa na obhliadke miesta spáchania trestného činu.

Môj rodinný príslušník sa stal obeťou trestného činu – aké sú moje práva?

Tretia strana postihnutá trestným činom spáchaným proti príbuznému má právo:

- vyžiadať si od prokuratúry kópiu správy, v ktorej je uvedený trestný čin postihujúci túto osobu ako tretiu stranu,
- byť automaticky informovaný prokuratúrou o dátume pojednávania, na ktorom sa bude ich vec prejednávať,
- požiadať o rozsudok vydaný v prípade od podateľne komory okresného súdu alebo prípadne policajného súdu.

Môžem mať prístup k mediačným službám? Za akých podmienok? Budem počas mediácie v bezpečí?

Mediácia v trestných veciach je alternatívou k trestnému stíhaniu; v zásade umožňuje urovnanie sporu bez zásahu súdov. Mediácia medzi páchatelom a obeťou je možná len pred začatím trestného konania. Prokurátor sa môže rozhodnúť využiť mediáciu, ak sa mu zdá pravdepodobné, že zabezpečí náhradu spôsobenej škody alebo ukončí narušenie vyplývajúce z trestného činu alebo prispeje k rehabilitácii páchatel'a. Mediácia je vylúčená v prípade, ak je páchatel' osoba, ktorá žije spoločne s obeťou. Táto možnosť vyžaduje súhlas páchatel'a a obeť.

Kde sa môžem oboznámiť s právnymi predpismi, ktoré upravujú moje práva?

V Trestnom poriadku na Legilux.

http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/code/procedure_penale

■ Posledná aktualizácia: 20/06/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr

vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.